

Danuta Małkowska

Inwentaryzacja od A do Z
z uwzględnieniem stanowiska
Komitetu Standardów Rachunkowości

Wydanie VI
Stan prawny: styczeń 2017

ODDK Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k.
Gdańsk 2017

Spis treści

Rozdział I. Organizacja i dokumentacja inwentaryzacji	7
1. Istota i zadania inwentaryzacji	7
1.1. Inwentaryzacja i jej znaczenie	7
1.2. Zadania inwentaryzacji	11
2. Ogólne zasady inwentaryzacji	12
2.1. Przedmiot inwentaryzacji	12
2.2. Zasady inwentaryzacji	13
2.3. Metody i formy inwentaryzacji	15
2.4. Terminy inwentaryzacji	17
3. Organizacja i dokumentacja inwentaryzacji	23
3.1. Kompetencje osób odpowiedzialnych za przeprowadzenie inwentaryzacji	23
3.2. Etapy inwentaryzacji	30
Rozdział II. Inwentaryzacja drogą spisu z natury	35
1. Zasady przeprowadzania inwentaryzacji drogą spisu z natury	35
1.1. Istota i przedmiot spisu z natury	35
1.2. Jednostki miary stosowane w spisie z natury	42
1.3. Terminy spisu z natury	43
2. Organizacja i dokumentacja inwentaryzacji drogą spisu z natury	49
2.1. Czynności i dokumenty przygotowawcze przed spisem z natury	49
2.2. Przeprowadzanie inwentaryzacji drogą spisu z natury przez podmiot zewnętrzny (outsourcing)	62
2.3. Przebieg inwentaryzacji zapasów drogą spisu z natury	63
2.3. Udokumentowanie spisu z natury	71
2.4. Inwentaryzacja drogą spisu z natury wspomagana informatycznie	84
2.5. Kontrola przebiegu i zakończenie spisu z natury	85
3. Rozliczenie inwentaryzacji zapasów drogą spisu z natury	89
3.1. Wycena spisu z natury	89
3.2. Porównanie stanów inwentaryzacyjnych zapasów ze stanami ewidencji księgowej	93
3.4. Analiza i weryfikacja różnic inwentaryzacyjnych	100
4. Inwentaryzacja składników majątku	106
4.1. Spis z natury środków pieniężnych i papierów wartościowych	106
4.2. Spis z natury środków trwałych oraz nieruchomości zaliczonych do inwestycji	109
5. Najczęściej spotykane błędy w przeprowadzanej inwentaryzacji	114

Rozdział III. Rozliczenie różnic inwentaryzacyjnych	119
1. Istota i podział różnic inwentaryzacyjnych	119
1.1. Niedobory i szkody usprawiedliwione	120
1.2. Niedobory/szkody nieusprawiedliwione	122
1.3. Nadwyżki	124
1.4. Kompensata niedoborów z nadwyżkami	124
2. Ewidencja księgową różnic inwentaryzacyjnych	128
2.1. Ujęcie księgowe różnic inwentaryzacyjnych	128
2.2. Rozliczenie różnic inwentaryzacyjnych	130
2.3. Różnice inwentaryzacyjne w przepisach podatkowych	143
Rozdział IV. Inwentaryzacja w drodze potwierdzenia sald	147
1. Istota i przedmiot inwentaryzacji drogą potwierdzenia sald	147
2. Inwentaryzacja aktywów drogą potwierdzenia sald	149
2.1. Inwentaryzacja środków pieniężnych przez bank	149
2.2. Inwentaryzacja należności	150
2.3. Inwentaryzacja składników będących w posiadaniu innych jednostek	155
Rozdział V. Inwentaryzacja w drodze weryfikacji	159
1. Istota i przedmiot inwentaryzacji drogą weryfikacji	159
2. Inwentaryzacja aktywów i pasywów drogą weryfikacji	161
2.1. Inwentaryzacja wartości niematerialnych i prawnych oraz inwestycji w wartości niematerialne i prawne	161
2.2. Inwentaryzacja gruntów, praw zaliczanych do nieruchomości i środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony	164
2.3. Inwentaryzacja środków trwałych w budowie	166
2.4. Inwentaryzacja inwestycji długoterminowych	168
2.5. Inwentaryzacja materiałów i towarów w drodze oraz dostaw niefakturowanych	170
2.6. Inwentaryzacja środków pieniężnych w drodze	172
2.7. Inwentaryzacja należności spornych i wątpliwych	174
2.8. Inwentaryzacja rozrachunków publicznoprawnych	177
2.9. Inwentaryzacja rozliczeń międzyokresowych kosztów	180
2.10. Inwentaryzacja rezerw i rozliczeń międzyokresowych przychodów	182
2.11. Inwentaryzacja kapitałów (funduszy) własnych i funduszy specjalnych	184
3. Protokół zbiorczy składników aktywów i pasywów zinwentaryzowanych drogą weryfikacji	186
Rozdział VI. Rozliczenie inwentaryzacji a wycena bilansowa aktywów	189
1. Ogólne zasady wyceny bilansowej aktywów	189
2. Trwała utrata wartości aktywów – dokumentacja i ewidencja księgową	192
2.1. Odpisy aktualizujące wartość zapasu towarów	192
2.2. Odpisy aktualizujące wartość środków trwałych	197
2.3. Odpisy aktualizujące wartość należności	199

Rozdział VII. Inwentaryzacja u podatników prowadzących księgi przychodów i rozchodów	207
1. Remanent początkowy w księdze podatkowej	207
1.1. Zadania i terminy sporządzania remanentu	207
1.2. Zakres przedmiotowy spisu z natury	210
1.3. Wycena remanentu	211
1.4. Ustalenie dochodu z uwzględnieniem różnicy remanentowej	215
2. Likwidacja indywidualnej działalności gospodarczej	216
2.1. Remanent likwidacyjny a podatek dochodowy	216
2.2. Remanent likwidacyjny a podatek VAT	220
3. Dokumentacja niedoborów w składnikach majątkowych	222
3.1. Niedobory – straty	222
3.2. Braki i towary handlowe przeterminowane	222
3.3. Ujęcie niedoborów i towarów niepełnowartościowych w podatkowej księdze przychodów i rozchodów	223
4. Niedobory w składnikach majątkowych a koszty uzyskania przychodu w świetle przepisów podatkowych	226
4.1. Straty w środkach trwałych	226
4.2. Straty w środkach obrotowych	226
Bibliografia	229
Akty prawne	229
Wykaz wzorów	231
Wykaz tabel	232
Wykaz schematów	232